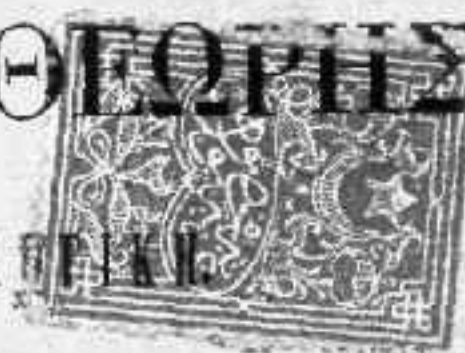

ΣΑΒΒΑΤΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Α'. Ἀριθ. 51.

Σάββατον 25/7 Δεκεμβρίου 1878.

Τιμὴ 3 χαρτόγραφα.

Κωνσταντινούπολις, 24/6 Δεκεμβρίου.

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ.

Τὴν τετάρτην ἐγένετο σπουδαία ἐνταῦθα ὑπουργικὴ μεταβολή, ἀπολυθέντων τῶν καθυκόντων αὐτῶν τοῦ μεγάλου βεζίρου Σαρφέτ πασᾶ καὶ τῶν πλείστων ὑπουργῶν καὶ σχηματισθέντος νέου ὑπουργείου ὑπὸ τὸν Χαϊρεδδὶν πασᾶν, ἀπαρτιζομένου ὡς ἐπομένως.

ΧΑ-Ι-ΡΕΔΑΙΝ πασᾶς, μέγας βεζίρης.

ΑΧΜΕΤ-ΕΣΣΑΤ ἰφένδης Ἰριανῇ ζαδῆς, σείχου-
λίσλάμης.

ΓΑΖΗ-ΟΣΜΑΝ πασᾶς, ὑπουργὸς τοῦ πολέμου.

ΧΑΤΖΗ-ΒΕΣΣΙΜ πασᾶς, τῶν ναυτικῶν.

. τοῦ πυροβολικοῦ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ πασᾶς, τῶν
ἐξωτερικῶν.

ΚΛΑΡΗ πασᾶς, τῶν ἐσωτερικῶν.

ΣΑ-Ι-Δ πασᾶς, τῆς δικαιοσύνης.

ΑΛΗ πασᾶς, πρόεδρος τοῦ συμβουλίου τοῦ
κράτους,

ΖΟΥΧΑΗ ἰφένδης, ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν.

ΔΕΒΕΛΕΤ πασᾶς, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς γεωρ-
γίας.

ΧΑΛΑΖΗ-ΡΑΣΣΙΑ ἰφένδης, τοῦ ἐδικαφίου.

ΜΟΥΝΙΦ ἰφένδης, τῆς παιδείας.

ΣΑΒΒΑ πασᾶς, τῶν δημοσίων ἔργων.

ΣΑ-Ι-Τ ἰφέντης, ὑφυπουργὸς ἐν τῇ μεγάλῃ βε-
ζιρείᾳ.

Ἐκτός τῶν νέων ὑπουργῶν ἐγένοντο καὶ ἄλλοι διορισμοί, ὧν οἱ σημαντικώτεροί εἰσιν ὁ τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβευτοῦ τῆς Πύλης **Ι. ΦΩΤΙΑΔΟΥ** βέη ὡς γενικοῦ διοικητοῦ Κρήτης, ὁ τοῦ στρατηγοῦ **ΣΑΦΦΕΤ** πασᾶ ὡς ὑπουργοῦ

τῆς ἀστυνομίας, ὁ τοῦ **ΡΙΖΑ** βέη ὡς νομάρχου πρωτευούσης.

Περὶ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης μεταβολῆς ἀρτυόμεθα ἐκ τοῦ *Νεολόγου* τὰς ἐπομένας κρίσεις.

Ἡ ἀπὸ μῆνός ἤδη περιδομένη ὑπουργικὴ μεταβολὴ ἐπῆλθε τὴν τετάρτην, προαχθέντος εἰς τὴν μεγάλην βεζιρείαν ἀντὶ τοῦ Σαρφέτ πασᾶ τοῦ τυνησίου Χαϊρεδδὶν πασᾶ καὶ σὺν τούτῳ μεταβληθέντος παντὸς σχεδὸν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπουργείου. Ἡ δημοσία γνώμη ἐνταῦθά τε καὶ ἐν Εὐρώπῃ μικρὰν ἄχρι τοῦδε ἀπέδιδε σημασίαν εἰς τὰς ἐν Τουρκίᾳ ὑπουργικὰς ταύτας μεταβολὰς. θεωροῦσα αὐτὰς μᾶλλον ὡς ἀλλαγὴν προσώπων ἢ ὡς ἀλλαγὴν συστήματος. Ἐὰν τοιαύτην θεωρήσωμεν καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην ὑπουργικὴν μεταβολὴν, ὀρείλομεν νὰ διαλογίσωμεν ὅτι λυπηρὰ δύναται νὰ λογισθῇ ὑπὸ τῶν φίλων τῆς Τουρκίας ἢ ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἀποχώρησις τοῦ Σαρφέτ πασᾶ, διακεκριμένου ἀληθῶς παρασχόντος εἰς τὸ κράτος ὑπηρεσίας κατὰ τὴν τεταραγμένην ταύτην ἐποχὴν, καθ' ἣν εἰς μυρίας ὁπεδλήθη δοκιμασίας ἢ διπλωματικὴ αὐτοῦ ἱκανότης. Ἐνθερμος ὀθωμανὸς πατριώτης, ἀλλὰ μετὰ τινος περιορισμοῦ τῆς φιλοπατρίας ἐν στενοτέρῳ κύκλῳ, ὀξύνοους καὶ ἀγγίνους διπλωμάτης, ἀλλὰ μελητικὸς καὶ ἐφεκτικὸς ὡς πολιτικὸς ἀνὴρ, ταχὺς εἰς τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν δεόντων γενέσθαι, ἀλλὰ βραδὺς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ὁ Σαρφέτ πασᾶς εἶναι ὁ τελευταῖος ἴσως δὲ καὶ ὁ μάλιστα τελειοποιημένος τύπος τῆς σχολῆς τῶν Ἀλῆ καὶ τῶν Φουάτ, σχολῆς, ἣτις δύναται προσφυῶς νὰ ὀνομασθῇ ἡ στρατευομένη πολιτικὴ τῆς Τουρκίας. Τοιοῦτος ὢν ἡδυνήθη νὰ κρατήσῃ ἀρκούντως ὑψηλὰ ἀνχλόγως πρὸς τὰς τελευταίας περιστάσεις, καθ' ἃς αὐτὴ ἡ τῆς Τουρκίας ὑπαρξὶς ἐτίθετο ἐν ἀμφιβάλλῳ, τὴν σημασίαν τῆς τουρκικῆς διπλωματίας καὶ ν' ἀντιταχθῇ πρὸς δεινούς ἀντιπάλους, ὧν τὴν δεινότητα ἐδιπλασίαται ἡ

ὑπέροχος αὐτῶν θέσει. Ἐάν ἄρα καὶ ἡ τελευταία αὕτη ὑπουργική μεταβολὴ θεωρηθῇ ἀπλῶς ὡς ἀλλαγὴ προσώπων, οὐδεὶς ὁ μὴ ὁμολογήσων ὅτι λυπηρὰ ὑπὸ πᾶσαν ἐποχὴν εἶναι διὰ τὴν Τουρκίαν ἢ ἀπὸ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς κοινίστρας ἀπουσία τοῦ Σαρφέτ πασᾶ.

Ἀλλὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ὑπουργικὴν μεταβολὴν θέλομεν νὰ θεωρήσωμεν—εἶναι δὲ ἄλλως τε καιρὸς πλέον—ὡς ἀλλαγὴν συστήματος. Θέλομεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἡ ὑπουργικὴ αὕτη μεταβολὴ προαγγέλλει ὅτι ἄλλῃς ἔχει πλέον τὸ κράτος τῶν διπλωματικῶν ὁργάνων, τῶν ὅσων λαμπρῶν κατὰ τὸ φαινόμενον, τοσοῦτο κατ' οὐσίαν βλαβερῶν, ὅτι ἔλειψε πλέον ἡ ἐποχὴ τῆς στρατευομένης πολιτικῆς, ὅτι τοὺς δεξιούς διπλωμάτας δέον ν' ἀντικαταστήσῃσι πολιτικοὶ ἄνδρες. Αἱ περιστάσεις ἄς ἄχρι τοῦδε διῃλθε τὸ ὀθωμανικὸν κράτος, καὶ ἡ τελικὴ αὐτῶν ἐκδοσις ἀποδεικνύουσι τρανῶς, ὅτι δὲν ἄρκει πρὸς σωτηρίαν αὐτοῦ μόνη ἡ διπλωματικὴ ἐνέργεια, ἀλλὰ προσ απαιτεῖται, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, ἀπαιτεῖται κυρίως ἡ πολιτικὴ ἐνέργεια ἐκείνη, ἥτις ἐπιζητεῖ τοὺς θριάμβους αὐτῆς ἐν τῇ συντάξει καὶ ὁργανώσει τοῦ κράτους, ἐν τῇ ἐπιζητήσει τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν, ἐν τῇ ἱκανοποιήσει τῶν νομίμων αὐτῶν πόθων. Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ πρωθυπουργία ὁ Σαρφέτ πασᾶς κατεῖδε τοῦτο καὶ ἔταμε τὴν ἰδὴν τῆς ἀληθοῦς πολιτικῆς ἐνεργείας διὰ τοῦ πρώτης ἤδη φορὰν ἐπιτευχθέντος μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς λαοῦ εἰρηνικοῦ συμβιβασμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν νομίμων αὐτοῦ εὐχῶν. Ὁ τὸν Σαρφέτ πασᾶν διαδεχόμενος Χαϊρεδδὴν πασᾶς θεωρεῖται ἀκριβῶς ὡς ἀντικαταστήσας τὴν σχολὴν ταύτην, τὴν τῶν πρακτικῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν τῶν διπλωματῶν. Ἐάν οὕτως ἔχῃ, εὐχόμεθα πλήρη καὶ τελείαν τὴν ἐπιτυχίαν αὐτοῦ εἰς τὰς συντακτικὰς καὶ ὁργανικὰς αὐτοῦ προσπάθειας. Μεταπεμφθεὶς οὐ πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου οὐδεμίαν, λέγεται, ἠθέλησε νὰ δεχθῇ ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν πρὶν ἢ ἐκ τοῦ σύνεγγυς μελετήσῃ τὸν μηχανισμόν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἰδῇ προσωπικόν, δι' οὗ ἐκτελοῦνται αἱ ἀποφάσεις αὐτῆς, προσωπικόν, ὅπερ θεωρεῖ, εἴαν αἱ πληροφορίες ἡμῶν ἴναι ἀκριβεῖς, ὡς τὸν κυριώτερον σκόπελον καθ' οὗ ἐκναίγησεν ἄχρι τοῦδε πᾶσι αἱ προσπάθειαι. Προσθετέον εἰς ταῦτα, ὅτι ὁ νέος πρωθυπουργὸς κινεῖται εὐρωπαϊκὴν παιδείαν καὶ ὑπόληψιν καὶ ὅτι πολιτικὰ τινὰ φυλλάδια αὐτοῦ ἔτυχον ἄλλοτε ἱκανῆς ἐπιδοκιμασίας. Ἐκ πάντων τούτων ἐλπίζομεν ὅτι ἡ τελευταία αὕτη ὑπουργικὴ μεταβολὴ θὰ ἐγκαίνισῃ νέον σύστημα πολιτικῆς ἐνεργείας.

Τὸ προσωπικόν τοῦ ὑπὸ τὸν Χαϊρεδδὴν πασᾶν νέου ὑπουργείου σύγκειται ἐκ προσώπων γνωστῶν ἤδη καὶ δοκιμασμένων. Τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τοῦ νέου ὑπουργείου βλέπει ἀνωτέρω ὁ ἀναγνώστης. Ἐκ τῶν μελῶν τούτων δύο εἰσὶ Χριστιανοί, ὁ Ἀλέξανδρος Καραθεοδωρῆ πασᾶς, ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ὁ Σάββα πασᾶς, ὑπουργὸς τῶν δημοσίων ἔργων. Παρατηρητέον ἐπὶ τούτου ὅτι ἄχρι τοῦδε τὰ μόνα ὑπουργεῖα τὰ ἄχρι τοῦδε δοθέντα εἰς Χριστιανούς ἦσαν τὸ τῶν δημοσίων ἔργων καὶ τὸ τοῦ ἐμπορίου, πρώτην δὲ φορὰν ἀνατίθεται εἰς Χριστιανὸν τὸ σπουδαιότατον ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Περὶ τῆς πολιτικῆς, ἣν τὸ νέον ὑπουργεῖον προτίθεται νὰ τηρήσῃ κατὰ τὰ διάφορα ἐκκρεμῆ ζητήματα, οὐδὲν δύναται νὰ λεχθῇ μετὰ θετικότητος καὶ τούτου ἕνεκα ἀπέχομεν πάσης κρίσεως βασιζομένης ἐπὶ διαδόσεων μᾶλλον ἢ ἡττον ἀπιθάνων. Τοῦτο μόνον δύναται τις νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ὡς ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς μεταβολῆς θὰ ἐπέλθῃ φυσικῶς διάλειμμα τι εἰς τὴν πρὸς λύσιν τῶν ζητημάτων τούτων διπλωματικὴν ἐνέργειαν.

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ

ΕΝ Τῇ ΠΛΑΣΤΙΚῇ ΤΕΧΝῇ.

Πόσον τῶν δύο συναίσθημάτων τῆς ψυχῆς, ἡ ἀγάπη ἢ τὸ πάθος (ἄλγος) εἶναι τὸ ἰσχυρότερον, τοῦτο δύναται τις νὰ διακρίνει κήσῃ. Οὐδὲν ἕτερον συναίσθημα συγκρίνεται πρὸς τὰ δύο ταῦτα κατὰ τὴν ἰσχύϊν τῆς ἐσωτερικῆς ψυχικῆς κινήσεως καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου κυριαρχίας. Ἀμφότερα ὅμως ταῦτα ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλα ὑπὲρ τῆς κυριαρχίας· μὴ παραχωροῦντα δὲ ἀλλήλοις τὴν ἐπικράτησιν ταύτην ἀποκλειστικῶς, συνδέονται ἀμφοτέρωθεν στενῶς καὶ ἀχωρίστως. Τὴν ἀγάπην καὶ τὸ πάθος δὲν δύναμεθα νὰ νοήσωμεν ὅλως κεχωρισμένα. Ἐν τῷ ψυχικῷ ἡμῶν βίῳ εἶναι συνδεδεμένα πρὸς ἀλλήλα.

Ἔργον τῆς τέχνης ὑπάρχει οὕτω πως νὰ παριστᾷ τὸν ποικίλον κόσμον τῆς ὑπάρξεως καὶ τῶν γεγονότων, ὥστε ταῦτα νὰ ἀπορρέωσιν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τοῦ πνευματικοῦ καὶ ψυχικοῦ ἡμῶν βίου. Τότε κεκαθαρμένα παντὸς τυχαίου ἐξέρχονται τὰ ἀντικείμενα τοῦ ὁρατοῦ κόσμου ἐκ τοῦ ἐσω κόσμου τοῦ ἀνθρώπου καὶ παρίστανται εἰς τὸ ὅμα τοῦ παρατηρητοῦ ἐν τῇ καθαρᾷ αὐτῶν ἀληθείᾳ. Διότι ἡ τέχνη δὲν παριστᾷ ἡμῖν πεπλασμένον τινὰ κόσμον, ἀλλὰ τὴν οὐσιώδη ἀλήθειαν, τὴν τεθεμελιωμένην ἐν